

مقبولیت و اثر بخشی راه اندازی اتوبوس های تندرو در مسیر چمران

عبدالرضا کرباسی^{1*}، استادیار دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران
فریمه صالحی²، کارشناس ارشد مدیریت محیط زیست، دانشکده محیط زیست و انرژی، واحد علوم و
تحقیقات

مرتضی خشایی پور³، کارشناس ارشد مهندسی برنامه ریزی حمل و نقل، دانشگاه علم و صنعت ایران

akarbasi@ut.ac.ir

farimahsalehi@yahoo.com

M_Khashaypoor@civileng.iust.ac.ir

*نویسنده مسئول مکاتبات

چکیده

در تحقیق حاضر اثر بخشی راه اندازی خط 4 (مسیر پارک وی تا میدان جمهوری) در رابطه با مسایل زیست محیطی، فرهنگی و اجتماعی مورد بررسی قرار گرفت. طول خط 13/07 کیلومتر بوده و مجموعاً 55 هزار نفر توسط یکصد دستگاه اتوبوس جابجا می شوند. مجموع پیمایش اتوبوس های در طول یک روز 7189 کیلومتر است. این مطالعه در دو مرحله (قبل و پس از راه اندازی خط) صورت پذیرفته است تا نتایج قابل مقایسه باشند. بدین منظور در نوبت اول (قبل از راه اندازی خط) 180 پرسشنامه و در مرحله دوم (پس از راه اندازی خط) 2900 پرسشنامه (در 9000 صفحه) تکمیل شدند. نتایج تحقیق حاضر نشان می دهد که آلودگی هوا تا حد کمی پس از راه اندازی خط کاهش یافته است. افزایش آلودگی در مسیر در حالی صورت می پذیرد که عموماً حدود آلودگی صدا در قبل و بعد از راه اندازی خط بیش از حدود مناطق صنعتی می باشد. بیشترین اثر مثبت در محیط اجتماعی می باشد که موجب افزایش رفاه و ایمنی شهروندان در مسیر گردیده است. سرجمع محیط های فیزیکی، بیولوژیکی، اقتصادی و نهایتاً فرهنگی معادل 2- بدست می آید که به عدد صفر خیلی نزدیک است. بعبارت دیگر اجراء یا عدم اجراء خط BRT نه جنبه مثبت و نه جنبه منفی دارد. بعنوان مثال کاهش درآمد برای کسبه که یک عامل منفی تلقی می شود همراه با کاهش هزینه های سفر برای شهروندان است. لذا از محل اجرای طرح چندین عامل منفی و مثبت شکل می گیرند که همانگونه ذکر شد سرجمع آن نزدیک به صفر است. سرجمع 2- را می توان با تمهیداتی به عدد صفر نزدیکتر نمود. بعنوان مثال می توان با نصب دیوارهای ضد صدا در مقاطعی از مسیر نسبت به کاهش عدد منفی حاصل از آلودگی صدا اقدام نمود. هم چنین می توان با ارایه تسهیلاتی (نظیر وام، کاهش مالیات و غیره) به کسبه در مسیر، موجب جلب رضایت آنها شد و عدد منفی حاصل از کاهش درآمد کسبه را کوچکتر نمود. با تمهیدات فوق امکان تبدیل عدد 2- به اعداد مثبت نیز وجود دارد.

واژه های کلیدی: آلودگی، محیط زیست، حمل و نقل، اتوبوس، تهران